

...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel

A TÁJKARAKTER-RENDSZER EREDMÉNYEINEK BEÉPÜLÉSE A KÖZIGAZGATÁS RENDSZERÉBE, DÖNTÉSI FOLYAMATOKBA

Tájkarakter műhelytalálkozó
Budapest, 2019. április 25.

Kincses Krisztina

krisztina.kincses@am.gov.hu

Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály
Agrárminisztérium

tájkarakter

a természet arcai

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Sokféleség Stratégia 2020 célkitűzésének hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok (KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001)

Kedvezményezett: AGRÁRMINISZTERIUM

Partnerek:

- MTA Ökológiai Kutató Központ
- MTA Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és Agrokémiai Intézet
- Agrárgazdasági Kutatóintézet
- BFKH Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
- Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

Területi fókusz: Natura 2000 hálózat, természetes és természetközeli ökoszisztémák - az ország teljes területe

Időtartam: 2016.okt.1. – 2020. dec.31.

Költségvetés: 1,07 milliárd Ft

Finanszírozás:

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (85%);
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (30%)
Az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával

sokszínű zöld
a természetem

4 FEJLESZTÉSI ELEM

A természetvédelem országos programja.

tájkarakter

a természet arcai

Természeti és táji értékek táji léptékű megőrzésének stratégiai megalapozása

natura

a természet értékei

A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése

ökoszisztéma-
szolgáltatás

a természet ajándékai

Nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás-térképezés és -értékelés

zöldinfrastruktúra

a természet hálózatai

A zöldinfrastruktúra megőrzését és fejlesztését megalapozó stratégiai keretek meghatározása

Mi a tájkarakter kutatás felhatalmazása?

2007. évi CXI. törvény a Firenzében, 2000. október 20-án kelt, az Európai Táj Egyezmény kihirdetéséről

Magyarországtól elvárt, hogy:

- vegye számba a tájakat;
- elemezze a tájakat jellemző vonásaik alapján;
- mérje fel azokat a hatásokat, amelyek a tájváltozásokat előidézik;
- vezessen nyilvántartást a tájak változásáról;
- értékelje a számba vett tájakat (figyelembe véve azokat az értékeket, amelyeket az érdekelt felek és az érintett lakosság nekik tulajdonít);
- határozzon meg minőségi célkitűzéseket a számba vett és értékelt tájak számára.

Az előkészítő szakasz feltárása szerint melyek a tájkarakter rendszer lehetséges alkalmazási területei?

- **Hatósági eljárások**

Hiánypótló információt nyújthat a tevékenységek, létesítmények és azok módosításának, változtatásának hatásait vizsgáló folyamatokban

Tájkép és tájjelleg védelmének alátámasztása

- **Tervezés**

Stratégiai tervezés, fejlesztési tervek, rendezési tervek, kezelési tervek, fenntartási tervek,

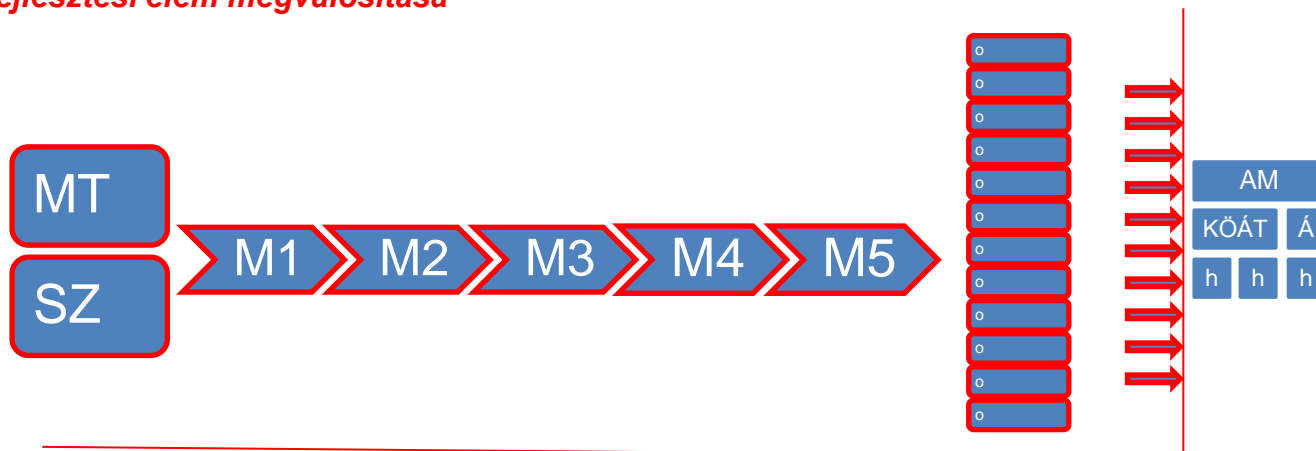
Tervek stratégiai vizsgálata

Hogyan valósul meg a kutatás?

Fejlesztési elem megvalósítása

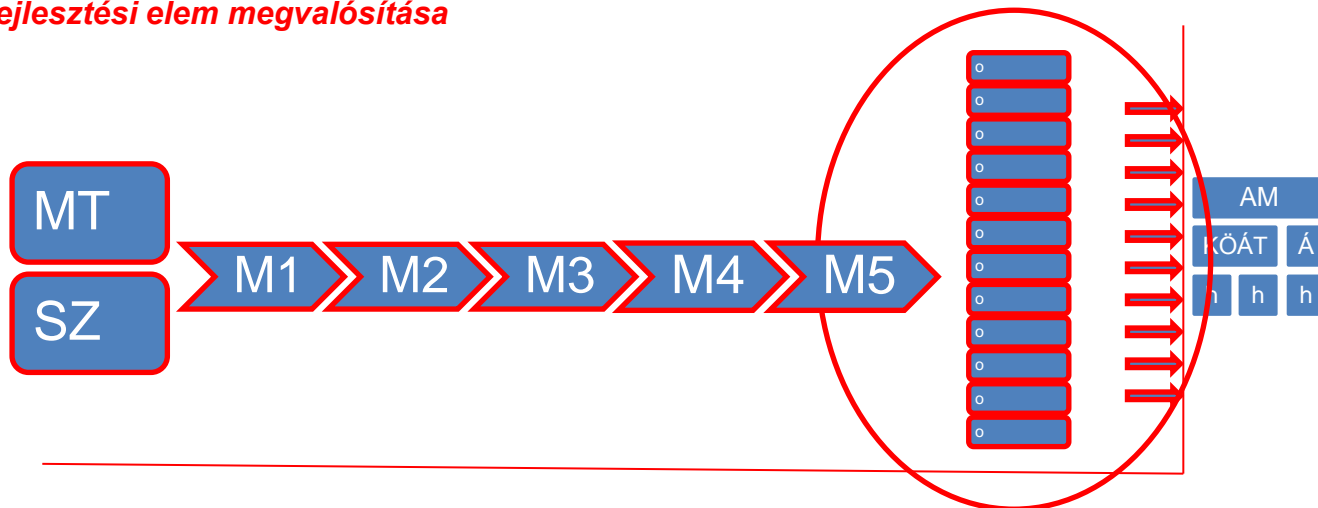
tájkarakter

a természet arcai

Melyek a fejlesztési elem fő eredménytermékei, outputjai?

Fejlesztési elem megvalósítása

tájkarakter

a természet arcai

Melyek a fejlesztési elem fő eredménytermékei, outputjai?

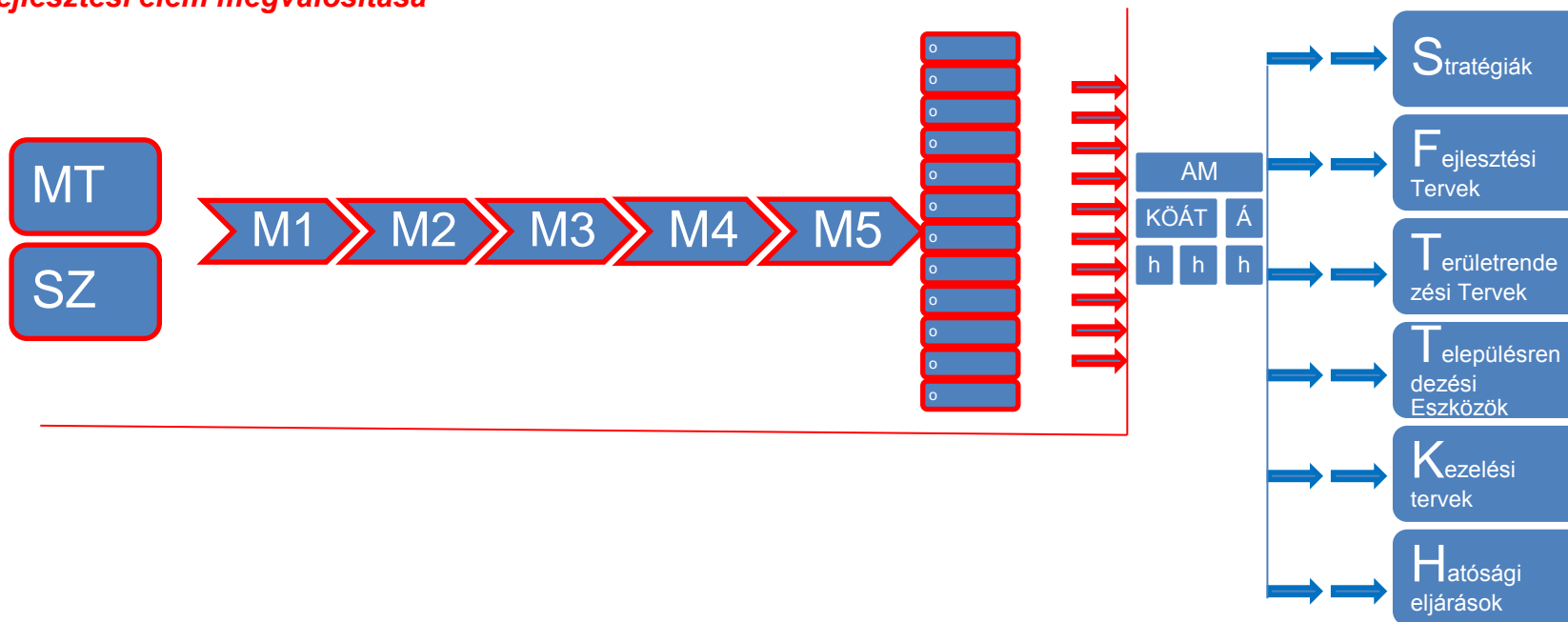
1. Az országos tájkarakter-egységek lehatárolásának, egységes fogalmi rendszerének **módszertani útmutatója** (első változat)
2. **Országos Tájkarakter Tudástár** – országos tájkarakter egységek indikatív térinformatikai adatbázisa, az indikatív országos tájkarakter-egységek leíró adatbázisa (kulcsjellemzők számbavétele, állapotleírással és jellemzéssel) Tájkarakter-egységek országos térinformatikai adatbázisa
3. **Tanulmány** az egyes tájkarakter-egységekhez kapcsolódó minőségi célkitűzések és kezelési, védelmi, fejlesztési irányelvek meghatározásáról
4. **Tanulmány és útmutató** a kulcsjellemzők és a tájkarakter változásának monitorozását megalapozó indikátorok és módszerek bemutatásáról és alkalmazásáról
5. **Tájkarakter-típus Határozó**
6. Helyi szintű tájkarakter egységeket leíró és a tájvédelmi, kezelési és tervezési javaslatokat **összefoglaló tanulmányok**
7. Mintaterületi közreműködés tervezéséről szóló jelentések alapján a társadalmi részvételi folyamat mintaterületeken történő **módszertani** megalapozása
8. **Helyi tájkarakter-egységek térinformatikai lehatárolása**
9. **Módszertani útmutató** a helyi tájkarakter-egységek lehatárolásához, védelmi, kezelési és fejlesztési irányelveinek meghatározásához (első változat)
10. Végleges **módszertani útmutató** a tájkarakter-egységek lehatárolásához, leírásához, a tájkarakter vizsgálatához, értékeléséhez, minőségi célkitűzések és fejlesztési, kezelési irányelvek, célok meghatározásához; helyi tájkarakter egységek leíró és térinformatikai adatbázis mintaterületen
11. **Útmutatók, ajánlások, tervezési segédletek** tájkarakter-alapú döntéshozatalhoz elsősorban a területi tervezés, a tájvédelem, az agrár-környezetgazdálkodás témakörökben
12. Országos Tájkarakter Tudástár és Tájkarakter-típus Határozó fejlesztésének, tájkarakter tipizálás közép- és hosszú távú céljainak, intézményi és eszközrendszerének meghatározása **tanulmányban**
13. Fenntartási, fejlesztési paraméterek, feladatok **meghatározása**
14. Módszertani **kiadvány** és **Kézikönyv**
15. **Kutatási Összefoglaló** magyar és angol nyelven

Hová integrálhatjuk a kutatási eredményeket?

Fejlesztési elem megvalósítása

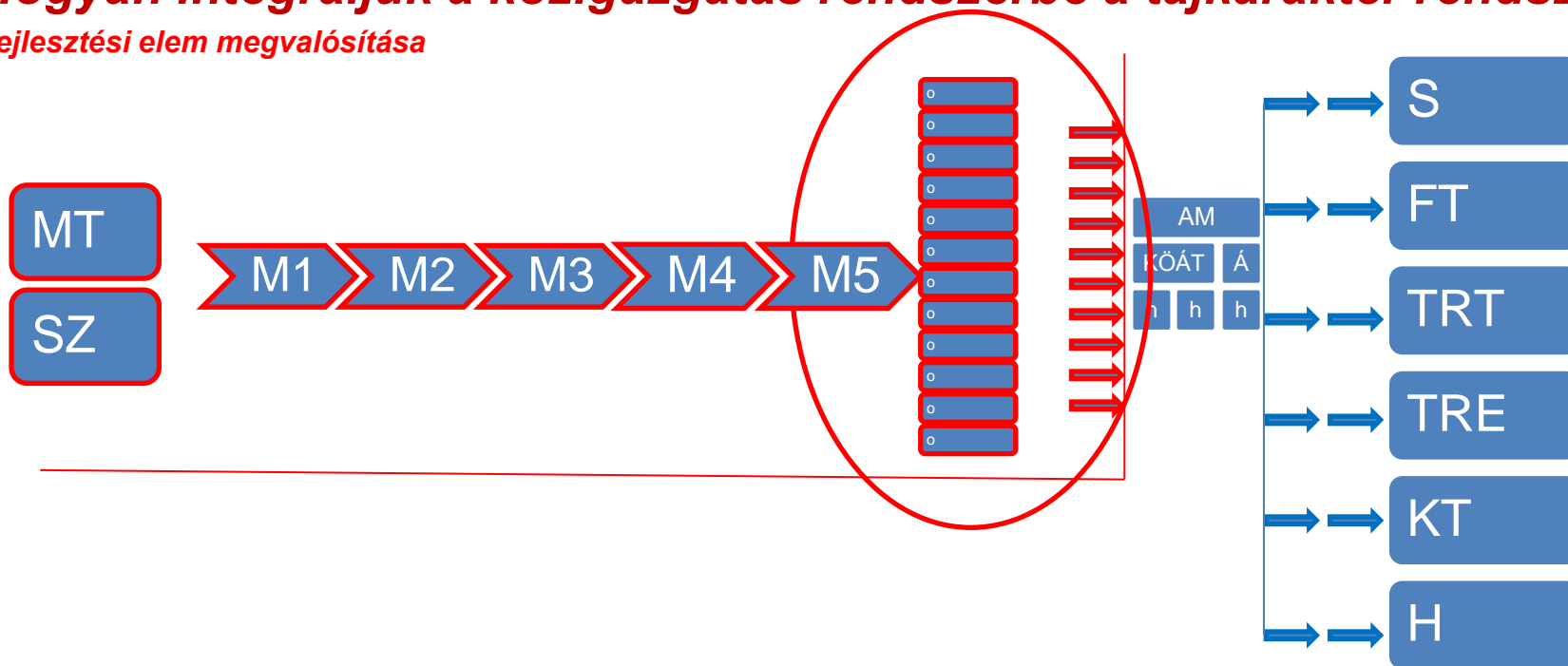
tájkarakter

a természet arcai

Hogyan integráljuk a közigazgatás rendszerbe a tájkarakter rendszert?

Fejlesztési elem megvalósítása

tájkarakter

a természet arcai

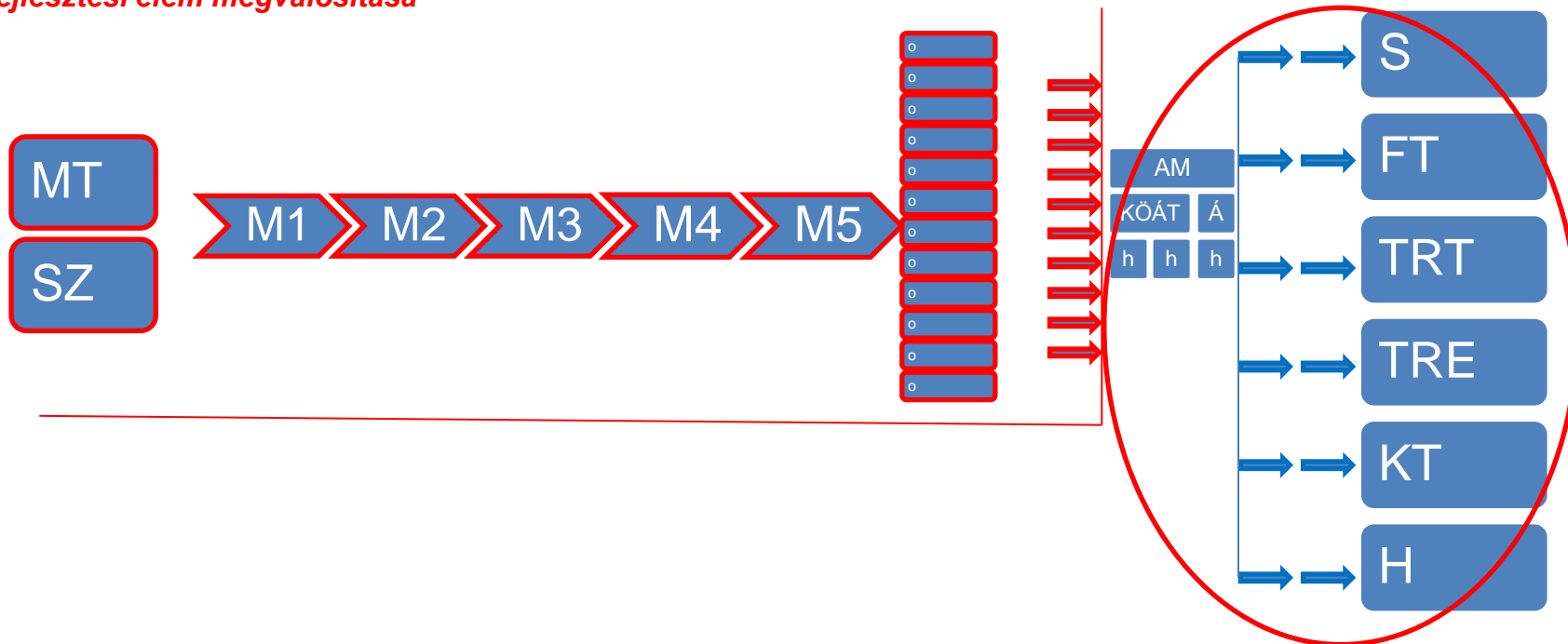
A KÖZIGAZGATÁSI RENDSZERBE ÉPÜLÉS

A természetvédelem országos programja.

Hogyan integráljuk a közigazgatás rendszerbe a tájkarakter rendszert?

Fejlesztési elem megvalósítása

tájkarakter

a természet arcai

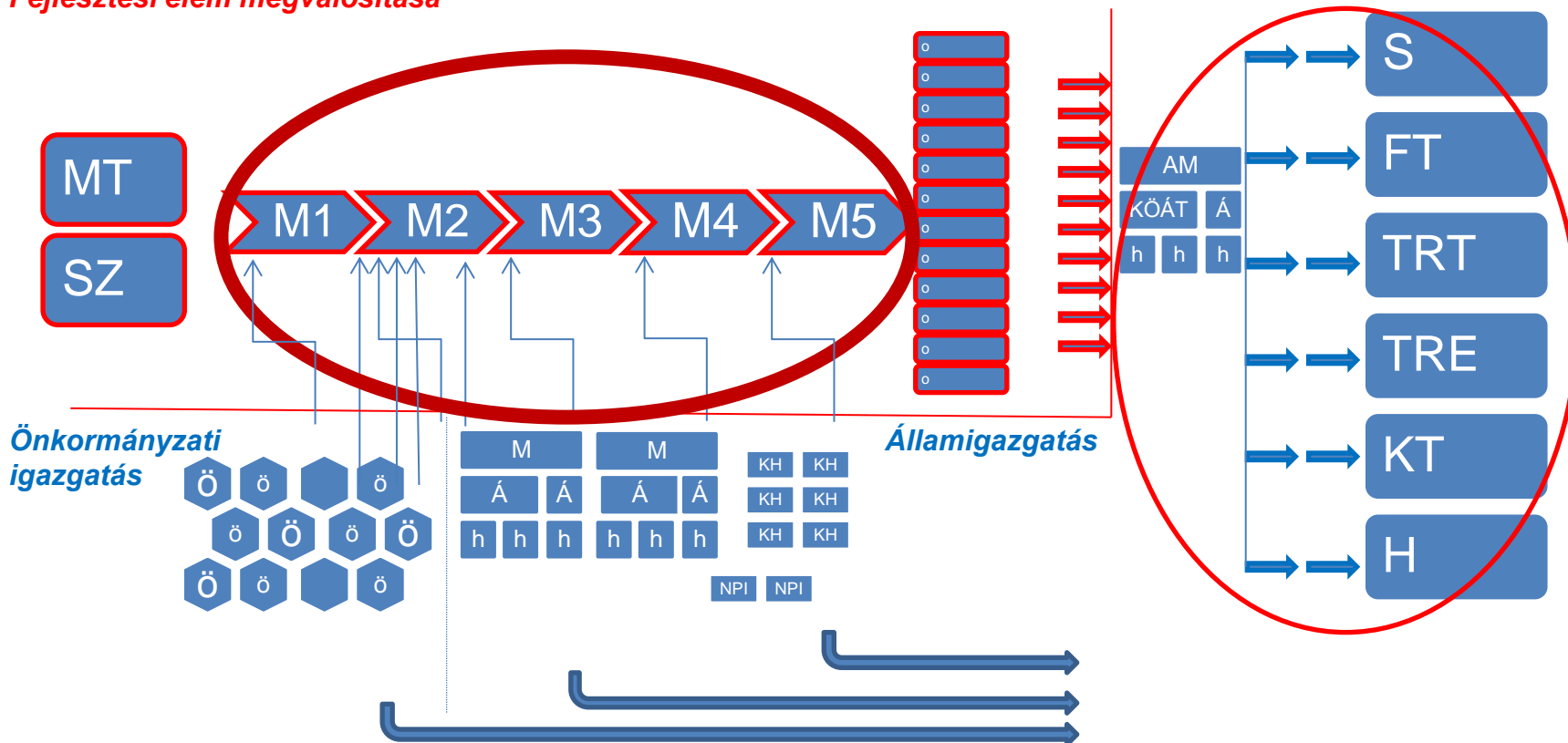
A KÖZIGAZGATÁSI RENDSZERBE ÉPÜLÉS

A természetvédelem országos programja.

Hogyan integráljuk a közigazgatás rendszerbe a tájkarakter rendszert?

Fejlesztési elem megvalósítása

tájkarakter

a természet arcai

Kik az integrálás kulcsszereplői?

- **Megbízó/Kidolgozásért felelős/Megrendelő**
- **Tervező**
- **Adatszolgáltató**
- **Véleményező**
- **Döntéshozó**

A kulcsszereplők és kulcsszerepek állandók?

- **Megbízó/Kidolgozásért felelős/Megrendelő:**
minisztérium, megyei vagy települési önkormányzat, állampolgár ...
- **Tervező:**
területrendező, településtervező, területfejlesztő, építész, tájépítész ...
- **Adatszolgáltató:**
minisztérium, kormányhivatal, nemzeti park igazgatóság, minisztériumi háttérintézmény, Központi Statisztikai Hivatal ...
- **Véleményező:**
minisztérium, kormányhivatal, nemzeti park igazgatóság, érintett lakos, érintett vállalkozás, civil szervezet, Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, Országos Környezetvédelmi Tanács, szakmai kamara, területi tervtanács ...
- **Döntéshozó:**
Országgyűlés, Kormány, minisztérium, kormány megbízott ...

Miket integrálhatunk?

- **Indikátor**
- **Módszertan**
- **Tájkarakter-egység leírás**
- **Védelmi, kezelési, fenntartási javaslat**

Hová, illetve hogyan?

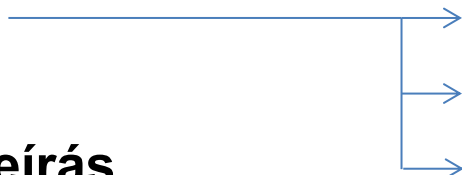
- **Stratégiába**
- **Jelentésbe**
- **Beszámolóba**
- **Megalapozó dokumentumba**
- **Tervbe**
- **Irányelvbe**
- **Szabványba**
- **Jogszabályba (normába)**
- **Határozat indoklásába**
- **Útmutatóba**

Miket integrálhatunk?

- **Indikátor**
- **Módszertan**
- **Tájkarakter leírás**
- **Kezelési, fenntartási javaslat**

Hová és hogyan?

- **Stratégiába**
- **Jelentésbe**
- **Beszámolóba**
- **Megalapozó dokumentumba**
- **Tervbe**
- **Irányelvbe**
- **Szabványba**
- **Jogszabályba (normába)**
- **Határozat indoklásába**
- **Útmutatóba**

Miket integrálhatunk?

- Indikátor
- Módszertan
- Tájkarakter leírás
- Kezelési, fenntartási javaslat

Hová és hogyan?

- Stratégiába
- Jelentésbe
- Beszámolóba
- Megalapozó dokumentumba
- Tervbe
- Irányelvbe
- Szabványba
- Jogszabályba (normába)
- Határozat indoklásába
- Útmutatóba

Hogyan gondoljuk végig az integrálhatóság kérdéseit?

Kétirányú gondolkodás:

Adott output hol hasznosítható?

Egy adott közigazgatási eszközbe mely kutatási outputok hasznosíthatók?

Az integrálás kettős követelménye:

- Tartalmi (szakmai illeszkedés)
- Formai (formátum, elérhetőség, hozzáférés)

tájkarakter

a természet arcai

Mi a mai nap célja?

A jelenlévőkkel **párbeszéd** néhány kiinduló alapkérdésre fókuszálva a közigazgatási alkalmazhatóság érdekében

a kutatással, tájkarakter-rendszerrel szemben támasztott

- Tartalmi (szakmai)
- Formai (formátum, elérhetőség, hozzáférés) **elvárásokról**

(az eddigi eredmények megismerésének, résztvevői szakmai tapasztalatok alapján).

Cél egymás szakmai elvárásainak, céljainak jobb megismerése, megértése, a szinergiák feltárása.

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

tájkarakter
a természet arcai

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE